

Verslag van de Informele Ecofin Raad van 30 september en 1 oktober 2010 te Brussel

Algemeen

Op donderdag 30 september en vrijdagochtend 1 oktober 2010 vonden de vergaderingen van de Eurogroep en de Informele Ecofin Raad plaats te Brussel. Minister de Jager was namens Nederland aanwezig op donderdag.

Er is voornamelijk gesproken over *economic governance* in de EU, de economische en financiële vooruitzichten (waarbij nadrukkelijk ook de situatie in Ierland aan de orde kwam) en regulering van de financiële sector. Aangezien het een informele Ecofin Raad betrof, zijn er geen officiële besluiten genomen en zijn er ook geen Raadsconclusies vastgesteld.

Economische en financiële situatie

Ministers en gouverneurs van de centrale banken van de lidstaten hebben een discussie gevoerd over de recente tekenen van economisch herstel. De directeur van het IMF, Dominique Strauss Kahn, heeft deelgenomen aan deze discussie. De snelheid waarmee het herstel zal doorzetten is onzeker. Dit komt onder andere door de budgettaire uitdagingen waar zowel de Europese landen als de VS voor staan. Een positief teken is het aantrekken van de vraag in de EU. Het herstel blijft fragiel, ondanks de beter dan verwachte groeicijfers in het tweede kwartaal van 2010. Ministers benadrukten het belang van de coördinatie tussen de maatregelen die genomen worden op het terrein van budgettaire consolidatie, hervormingen die de groei stimuleren, hervorming van de financiële sector en van het toezicht.

De Eurogroep heeft nadrukkelijk stil gestaan bij de situatie in Ierland: de Ierse minister van Financiën heeft de Eurogroep ingelicht over de aanvullende Ierse maatregelen om de financiële sector te saneren. Het gaat onder meer om een nieuwe kapitaalinjectie in Anglo Irish Bank van 5 miljard euro. Het begrotingstekort loopt hierdoor verder op tot 32% BBP. Los van de interventies in de financiële sector ligt Ierland echter op schema wat betreft de doelstellingen voor tekortreductie uit het stabiliteitsprogramma. In november presenteert de Ierse regering de begroting voor 2011, waarin aanvullende bezuinigingsmaatregelen aangekondigd zullen worden. De lidstaten hebben hun steun uitgesproken voor de ingreep van de Ierse regering om zo het vertrouwen in de bankensector verder te verbeteren. Verder heeft Ierland toegezegd op korte termijn met een meerjarenplanning te komen waarin de aanpak van de begrotingstekorten uiteengezet zal worden.

Competitiveness Review

Totdat er een formele procedure is op het gebied van macro-economische onevenwichtigheden zullen periodiek een land met een overschot op de lopende rekening en een land met een tekort op de lopende rekening worden geanalyseerd. Deze keer waren Portugal en Luxemburg aan de beurt. Nederland trad op als dicussant bij Portugal, Finland bij Luxemburg. Minister de Jager heeft hierbij namens Nederland gewezen op het probleem van

de 'twin deficits' waarmee Portugal te kampen heeft. Dit betekent dat het land zowel op de begroting als op de lopende rekening grote tekorten heeft. Portugal zal beide problemen aan moeten pakken. Teneinde de concurrentiekracht van de economie te verbeteren zal het land de aangekondigde hervormingen door moeten zetten. Meer investeren in human capital en vergaande arbeidsmarktmaatregelen zijn hierbij onontkoombaar.

De Portugese regering heeft op 30 september een aantal aanvullende maatregelen aangekondigd voor 2010 en de begroting voor 2011 ter goedkeuring ingediend. De ministers van financiën hebben deze maatregelen verwelkomd als een goede stap om het herstel van vertrouwen op de financiële markten te bewerkstelligen.

Luxemburg heeft geen schadelijk overschot op de lopende rekening maar moet wel maatregelen nemen op de arbeidsmarkt.

Verbetering economische beleidscoördinatie in de EU en het eurogebied

Op 29 september heeft de Commissie een aantal voorstellen gepubliceerd op het gebied van nationale raamwerken, sancties en het tegen gaan van schadelijke onevenwichtigheden. Hier is tijdens de Informele Ecofin niet over gesproken omdat lidstaten onvoldoende tijd hadden om dit grondig voor te bereiden. De bespreking van de voorstellen is daarom doorgeschoven naar de Ecofin Raad van 19 oktober. Op dit moment zijn versnelde BNC-fiches in voorbereiding die spoedig aan de Kamer zullen worden toegezonden.

Vorbereiding IMF Jaarvergadering en G20

Op 9 oktober vindt de IMF jaarvergadering plaats in Washington. Hier aan voorafgaand vindt het G20 – IMFC ontbijt van de ministers van Financiën van de G20 en de IMFC-leden plaats. Er is tijdens de Informele Ecofin van gedachten gewisseld over de hoofdlijnen van de Europese inzet tijdens deze vergaderingen. De economische en financiële situatie en het pakket aan hervormingen op het gebied van *governance* zijn hierbij besproken. De *governance* hervormingen hebben tot doel de legitimiteit en de effectiviteit van het IMF te vergroten. De ministers zijn het er over eens dat de samenstelling van de raad van bewindvoerders van het IMF een betere afspiegeling zou moeten zijn van de economische mondiale verhoudingen dan nu het geval is. Het is onwaarschijnlijk dat er tijdens de jaarvergadering een akkoord bereikt zal worden over de *governance* hervormingen. Dit zal waarschijnlijk pas tijdens de G20 in Seoul gebeuren (21 tot 23 november). In de Ecofin Raad van oktober zullen de ministers van financiën verder spreken over dit onderwerp.

De positie van Nederland is gedetailleerd opgenomen in de geannoteerde agenda van het Algemeen Overleg van 6 oktober over de jaarvergaderingen. Nederland heeft in de Ecofin Raad steeds ingezet op een sterk Europees standpunt en zal dit blijven doen.

Tijdens de G20-IMFC vergadering zal gesproken worden over de voorbereiding van de bijeenkomst in Seoul. Op de agenda staan de hervorming van de financiële sector, het raamwerk voor duurzame en evenwichtige groei en hervorming van het IMF.

Financiële sectorregulering

Bankenbelasting

Er is wederom gesproken over een bankenbelasting en een financiële transactiebelasting. Er is een brede consensus onder de lidstaten dat de bankensector een substantiële bijdrage zal moeten leveren aan het terugbetalen van de gevolgen van de bankencrisis. Een aantal lidstaten hebben inmiddels voorstellen ingediend voor nationale bankenbelastingen. De ministers waren het er over eens dat een goede coördinatie van deze voorstellen belangrijk is om dubbele belasting en negatieve effecten op de kredietverstrekking te voorkomen. Een bankenbelasting zou onderdeel uit moeten maken van een geloofwaardig en robuust raamwerk voor crisis resolutie. Dit raamwerk moet goed aansluiten op het bestaande depositogarantiestelsel en *moral hazard* voorkomen. Over een financiële transactiebelasting lagen de meningen verder uiteen. Een aantal lidstaten hebben twijfels bij een financiële transactiebelasting als deze niet mondiaal wordt ingevoerd. In de Ecofin Raad in oktober zal dit onderwerp weer aan bod komen. De Ecofin Raad zal verslag hiervan uitbrengen ter bespreking tijdens de Europese Raad van 28 en 29 oktober.

Nederland heeft benadrukt voorstander te zijn van een bankenbelasting, mits er goed gekeken moet worden naar het voorkomen van een stapeling van maatregelen. Een financiële transactiebelasting of een financiële activiteitenbelasting bovenop een eventuele bankenbelasting, zoals voorgesteld door de Commissie, is voor Nederland geen aantrekkelijke optie.

Financieel toezicht en Basel III

In september is er een akkoord bereikt over het nieuwe Europese toezichtraamwerk. Naar aanleiding hiervan heeft tijdens de informele Ecofin Raad een discussie plaats gevonden over het belang van de consistentie van financiële regulering in de EU en in de rest van de wereld. Hierbij zijn niet alleen de ontwikkelingen in de VS, maar ook in India en China relevant. De lidstaten hebben het belang van nauwe samenwerking met derde landen benadrukt om zo de hervormingsprocessen zo goed mogelijk op elkaar aan te laten sluiten. Dit draagt bij aan het verbeteren van een mondiaal level playing field. De recente akkoorden over o.a. Basel III zijn dan ook een stap in de goede richting. Ministers en bankpresidenten hebben daarnaast ook gesproken over de aanscherping van het huidige kapitaalraamwerk (Basel III). Ze hebben ook hier het belang onderstreept van het behouden van een level playing field. Een passende overgangperiode is eveneens belangrijk om te zorgen dat de kredietverstrekking aan bedrijven niet gehinderd wordt.

Credit Rating Agencies (CRA's)

Tijdens de tweede sessie van de Informele Ecofin is van gedachten gewisseld met vertegenwoordigers van CRA's. De Commissie heeft in juni een voorstel gepubliceerd om het toezicht op CRA's te verbeteren en is van plan in de eerste helft van 2011 met een nader voorstel te komen ten aanzien van regulering van de CRA's. In dat voorstel zullen waarschijnlijk de volgende onderwerpen aangesneden moeten komen: het risico dat er te sterk gesteund wordt op de ratings van CRA's, de procyclische effecten van de ratings en de belangenverstremming die voortvloeit uit het beloningsmodel bij CRA's.

Stress testen

Ook hebben ministers gesproken over de lessen die getrokken kunnen worden uit het uitvoeren van de stress testen in juli jl. Ministers waren het er over eens dat een goede coördinatie essentieel is voor het herstel van vertrouwen. De methodologie moet helder zijn, de resultaten transparant.

Europa 2020 strategie

De lidstaten hebben van gedachten gewisseld over het voorstel om de hervormingsagenda van Europa 2020 naar voren te halen. Dit 'frontloading initiative' is van groot belang om op de korte termijn structurele hervormingen door te voeren die de groei stimuleren en de overheidsfinanciën op een houdbaar pad brengen.

Van Rompuy werkgroep

Deze keer vond de Van Rompuy werkgroep niet plaats en marge van de Ecofin Raad, maar op maandag 27 september. Hierover heeft u een separaat verslag ontvangen (Kamerbrief BFB10 – 1098 d.d. 28 september). De volgende bijeenkomst van de Van Rompuy Werkgroep zal op 18 oktober plaatsvinden, opdat de werkgroep een finaal rapport kan presenteren aan de Europese Raad van 28 en 29 oktober.